

De fire perspektiver (niveauinddelt læringsmodel)

Modellen er tænkt som et bud på fire metodisk greb/perspektiver, det er muligt at anvende i forhold til det konkrete arbejde med læring på bibliotekerne.

1. Det strategiske valg
2. Konteksten
3. Relationen
4. Individuelle læringsstile

De fire perspektiver, kan ses som fire konkrete måder – på fire forskellige niveauer – at "gå til" læringsarbejdet på lokalt.

Niveauerne er indbyrdes forbundet, men fungerer alligevel også enkeltvis. Dvs. det både er muligt at vælge *et* perspektiv ud og bruge det som indgang til arbejdet med et konkret læringstilbud eller forsøge at indtænke *alle* fire perspektiver i forhold til læringstilbudet. Om man vælger den ene eller anden tilgang, er op til det enkelte bibliotek, det vigtigste er, at man foretager et bevidst til- eller fravalg, og afvejer fordele og ulemper.

Hvis man vælger, at bringe alle fire perspektiver i spil, skal man være bevidst om, at det er muligt at bevæge sig begge veje igennem modellen alt efter behov. Man kan altså både vælge at gå fra det strategiske til det operationelle niveau og omvendt, fra det operationelle til det strategiske niveau.

1. Det strategiske valg

Relevante fokuspunkter:

- Styrelsens rapport: "Folkebibliotekerne i videnssamfundet" som retningsgivende for måden at tænke læring på i en bibliotekskontekst
- Biblioteksledelsens vision i forhold til hvor der helt konkret skal sættes ind på læringsområdet/hvordan biblioteket skal "tænke" læring i det daglige
- Personalets operationelle forståelse – herunder implementering og iscenesættelse af de konkrete læringstilbud på biblioteket

Relevante overvejelser:

- Hvilken betydning har det strategiske valg i forhold til det at rammesætte læringsarbejdet på biblioteket?
- Hvad er det for en slags læring, man ønsker at sætte i spil på biblioteket?

- Ønsker brugerne overhovedet at lære, når de går ind på et bibliotek?
  - Eller den anden vej rundt: Hvordan kan vi få brugerne til at ville lære på biblioteket?
- Hvilke målgrupper ønsker man at skabe læring for? Og hvorfor?

2. Konteksten

I Allan Holmgreens optik er læringskontekst synonym med *læringsmiljø* – en kontekst/et miljø hvori der kan forekomme læring – *dvs. hvor læring finder sted.*

Et eksempel på en eksisterende succesfuld læringskontekst i biblioteksregi er lektiecaféerne¹.

Vigtige fokuspunkter i forhold til skabelsen af en aktuel læringskontekst er:

- En fælles forståelse af hvad læring er, og hvad for en slags læring der skal i spil
- Definition af målgruppen, som læringsmiljøet skal rette sig mod
- Koblingen til den aktuelle målgruppe man ønsker at skabe læring for – *dvs. hvordan gør man læringsmiljøet meningsfyldt for netop denne målgruppe?*

Relevante overvejelser:

- Hvad er det for en målgruppe, man ønsker at skabe læring for?
- Hvorfor ønsker man at skabe læring for netop denne målgruppe?
- Hvordan ønsker man at arbejde med læring i forhold til den aktuelle målgruppe?
- Hvilke læringsbehov har målgruppen?
- Hvad er hensigten med læringstilbudet?
- Hvordan sikre man, at man rammer målgruppens læringsniveau – så det aktuelle læringstilbud matcher målgruppens behov og kompetencer?

---

¹ **Lektiecaféer:**

- Primær målgruppe: *Tosprogede børn*
- Primære behov: *At blive bedre til dansk og få konkret lektiehjælp*
- Hensigt: *At bidrage til at styrke det danske sprog hos tosprogede børn og medvirke til at flere etniske unge opnår tilfredsstillende skolekunderskaber og fuldfører en uddannelse*

3. Relationen

Det relationelle samspil er det tredje niveau, her sættes fokus på, hvordan man skaber læring imellem de individer, der befolker biblioteket.

Dette niveau hænger i høj grad sammen med niveau to, læringskonteksten, idet en vigtig ingrediens i alle læringskontekster er relationer.

Relevante fokuspunkter:

- Bruger/bruger – enten i målrettede formaliserede læringskontekster *eller* i det uformelle møde i biblioteksrummet
- Bruger/personale – enten i selve betjeningsituationen (servicering) *eller* i en målrette formaliseret lærings-kontekst
- Bruger/personale/anden aktør – partnerskabs-tankegangen – oftest i form af en formaliseret læringskontekst
- Bruger/omgivelser

Relevante overvejelser:

- Hvordan kan man blive mere bevidst om, hvilke af de fire relationelle samspil (*bruger/bruger, bruger/personale, bruger/personale/anden aktør og bruger/omgivelser*), der er i spil på biblioteket, og hvilke der ønskes mere fokus på fremadrettet?
- Hvilken slags læring ønsker man at satse på – den formelle eller den uformelle eller begge dele? Hvad er bevæggrunden for valget?
- Hvilke kompetencekrav stiller de forskellige relationelle samspil til bibliotekets personale?

4. Individuelle læringsstile

De individuelle læringsstile er det fjerde niveau. Her sættes fokus på, hvordan man skaber den bedst mulige læringsproces, når man tager højde for målgruppernes læringspræferencer og læringsaktivitetens formål og mål. Læringsstil kan også sidestilles med begreber som kommunikationsstil og arbejdsstil.

Man kan anvende indsigten i de individuelle læringsstile og målgruppernes læringspræferencer til en yderligere målretning af sit læringstilbud, således selve formidlingen af læringstilbuddet fokuseres og indrettes efter målgruppens præferencer.

Relevante fokuspunkter:

- En fælles forståelse for i hvilken grad en given målgruppe har en foretrukken læringsstil
- Definition af en eventuel foretrukken læringsstil og dermed valg af metode til formidling af det relevante læringstilbud
- Koblingen til konteksten og den målgruppe, man ønsker at skabe læring for – *dvs. hvordan formidler man læringsaktiviteten på en meningsfyldt måde for netop denne målgruppe?*

Relevante overvejelser:

- Hvad ved man om målgruppens præferencer, hvad angår læringsstil?
- Hvordan kan målgruppemedlemmernes individuelle læringsstile bruges aktivt? Og er målgruppen homogen nok til at dette giver mening?
- Hvilke metoder og lokaliteter kan man inddrage for at skabe den bedst mulige formidling af læringsindholdet?
- Hvordan kan man drage nytte af tilstedeværelsen af både målgruppens samlede læringspræferencer og mange forskellige individuelle læringsstile - og dermed inddrage dem aktivt i læringstilbuddet?
- Hvordan sikrer man, at læringstilbuddet er formidlet bedst muligt i tilfælde af en meget uhomogen målgruppe?